

به نام خدا

عنوان تحقیق: اصول و روش‌های یاددهی و یادگیری

نام و نام خانوادگی استاد: دکتر فراهانی

نام و نام خانوادگی دانشجوین:

محمد اعظمی

جواد غلامی

امیر محمدی

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

تعریف یادگیری

فراگیری رفتارها و اعمال مفید و پسندیده و حتی کسب رفتارها و اعمال مضر و ناپسند

جامع‌ترین تعریف
از یادگیری

هیلگارد (Hilgard) روانشناس آمریکایی:

ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه یادگیرنده، که در نتیجه تمرین تقویت شده رخ دهد.

مطالعه

تسلط یابی از
راه تجربه

فهمیدن

کسب دانش

یادگیری در
فرهنگ لغت

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

دو مکتب مهم یادگیری:

➤ نظریات رفتاری

➤ نظریات شناختی

رفتارگرایان بخش اعظم مطالعات اولیه درباره یادگیری را انجام داده‌اند.
فرض اساسی آن‌ها: روابط ساده‌ای از نوع شرطی‌سازی، پایه اساسی هر نوع یادگیری است.

یکی از با سابقه‌ترین اندیشه‌ها درباره یادگیری، آن جنبه‌ای است که به طور بنیادی بر تداعی رویدادهای ذهنی مبتنی است.

خطوط فکری که در روان‌شناسی یادگیری نوین وجود دارند، از روان‌شناسان **تداعی‌گرای** انگلیسی قرن نوزدهم که تعدادی نظریه مربوط به نحوه پیوند اندیشه‌ها را تدوین کرده‌اند، به وجود آمده‌اند.

سیر تحولی
و رشد
یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

تعریف یادگیری

رفتارگرایی

➤ به اهداف دقیق آموزشی و قابلیت اندازه‌گیری آنها توجه زیادی شده و روش‌های تدریس مستقیم توصیه می‌شود. عینیت‌گرایی هدف اصلی روان‌شناسی است.

➤ یادگیری جنبه ظاهری و قابل سنجش مشخص رفتار است.

➤ نظریه‌های شرطی‌سازی کلاسیک، شرطی‌سازی کنشگر و کوشش و خطا از دیدگاه‌های رفتاری هستند.

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

نظریه‌های رفتارگرایی

نظریه شرطی

➤ یادگیری عبارت است از ارتباط بین محرک و

پاسخ

➤ شامل نظریه‌های پاولف، گاتری، واتسون،
ثرندایک و اسکینر

نظریه ثرندایک (کوشش و خطا)

➤ یادگیری نتیجه‌ی برقراری ارتباط عصبی است و
مشخص‌ترین یادگیری‌ها در انسان، یادگیری از
راه کوشش و خطا است.

➤ یادگیری انسان و شرایط موثر یادگیری تابع سه
قانون آمادگی، اثر و تکرار یا تمرین است.

فرایند یاددهی -
یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

تعریف یادگیری

شناخت‌گرایی

- بر خلاف نظریه‌ی رفتارگرایی، در شناخت‌گرایی فرایندهای ذهنی به عنوان یک عامل اساسی در یادگیری نقش کلیدی دارند.
- یادگیری حاصل بینشی است که یادگیرنده در ذهن خود به آن دست می‌یابد. اساس این رویکرد به منظور ماهیت اصلاح و بازخورد است و شبیه‌ترین ادراک ارزشیابانه آن معطوف به رویکرد توصیفی است.
- شناخت‌گرایی شامل نظریه‌های گشتالت، برونر، آزوبل، بلوم، کهلر، گانیه و آندرسون و ... است.

قوانین نظریه گشتالت

➤ بستن یا تکمیل (قانون بستگی):

واحدها و شکل‌های غیرکامل به صورت واحدهای کامل، درک می‌شوند. تا زمانی که فرد با مسأله‌ای درگیر است، درک او از موقعیت کامل نیست اما هنگامی که مسأله حل شد، قسمت ناقص به صورت کامل درآمده و فرد به هدف خود می‌رسد.

➤ قانون مشابهت:

بنا به قانون شباهت، مطالب مشابه یا همگون از مطالب نامشابه بهتر ادراک شده و با هم به صورت اجزاء مرتبط و یکپارچه درمی‌آیند.

➤ قانون سادگی:

طبق قانون سادگی یا سهولت، ما پدیده‌ها را به صورت ساده شده، درک می‌کنیم.

نظریه‌های

شناخت‌گرایی:

قانون گشتالت

GESTALT

فرایند یاددهی –
یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

تعریف یادگیری

قوانین نظریه گشتالت

➤ قانون مجاورت:

پدیده‌ها و اموری که نزدیک به هم قرار دارند، بهتر درک و آموخته می‌شوند. در این قانون نه تنها فاصله مکانی و نزدیکی عوامل سبب ایجاد دسته‌های جداگانه می‌شود، بلکه این امر در مورد فاصله‌های زمانی نیز صادق است.

➤ قانون ادامه‌ی خوب:

سازمان ادراکی به نحوی تشکیل می‌شود که یک پاره خط مستقیم به صورت خط مستقیم و یک پاره دایره به صورت دایره ادامه می‌یابد.

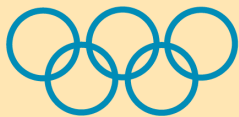
➤ قانون شکل و زمینه:

خواص پدیده‌های گشتالتی این است که در زمینه‌ای که یافت می‌شوند، به طور مشخص و برجسته جلوه می‌کنند.

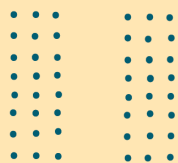
Examples of the Gestalt Laws

Law of Similarity

Law of Pragnanz or the Law of Good Figure

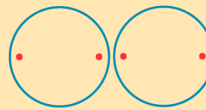
Law of Proximity

Law of Continuity

Law of Closure

The Law of Common Region

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

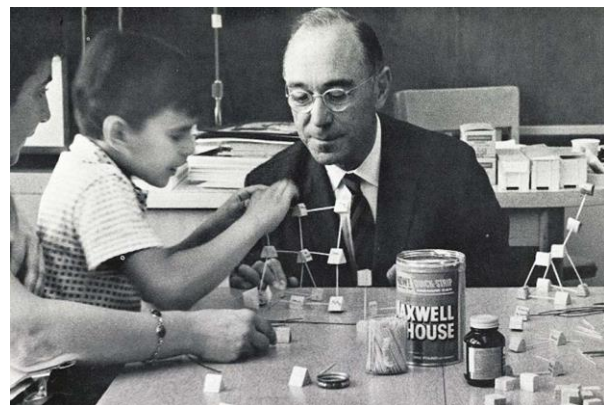
مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

برونر خاطر نشان می‌سازد که دانش‌آموزان را نباید مطلقاً در برابر دانسته‌ها و معلوم‌ها قرار داد. برعکس، باید آنان را تا می‌توان با مسئله روبه‌رو ساخت تا خود ایشان بر اثر تلاش و کوشش به کشف روابط میان امور پرداخته و به حل آن اقدام کنند.

نظریه‌های
شناخت‌گرایی:
یادگیری برونر

فرایند یاددهی -
یادگیری

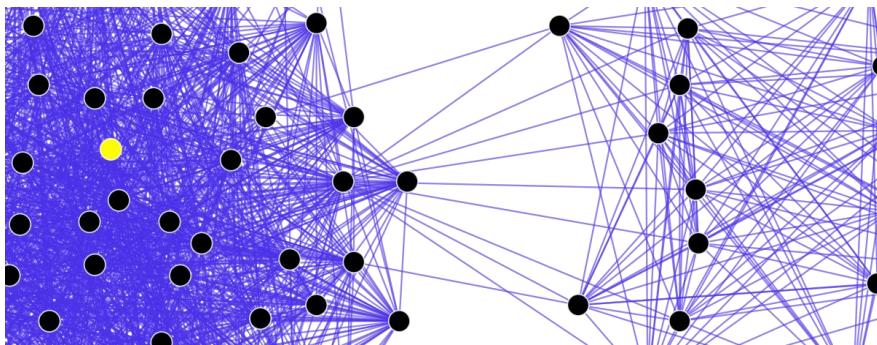
مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

تعریف یادگیری

ساختارگرایی

➤ یادگیری حاصل ساختن ذهن است و دانش‌آموزان با ترکیب و تطبیق اطلاعات جدید با یکدیگر و با آنچه قبلاً می‌دانسته‌اند، یاد می‌گیرند.

➤ این نظریه، بر ساخت دانش توسط دانش‌آموزان به صورت انفرادی یا اجتماعی تأکید دارد، تدریس در این رویکرد مشارکتی بوده و از تلقی آنها به عنوان امری بیرونی اجتناب می‌گردد.

فرایند یاددهی -
یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

تعریف یادگیری

ساختارگرایی

➤ دانش در فرآیندی با تجربه مستقیم ساخته می‌شود و ذهن را مانند صافی که دروندادهای جهان را از خود عبور می‌دهد تا به واقعیتی منحصر به فرد دست یابد، تلقی می‌کند. ساختارگرایی برخلاف رفتارگرایی و شناخت‌گرایی دانش را مستقل از ذهن نمی‌داند.

➤ فلسفه ساختارگرایی در فلسفه عمل‌گرایی دیویی ریشه دارد. اصول ساختارگرایی بر پایه آگاهی از یادگیری استوار است و پیام اصلی آن این است که دانش به یادگیرندگان منتقل نمی‌شود بلکه یادگیرندگان دانش را خود برای خود می‌سازند.

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

ساختارگرایی	شناخت‌گرایی	رفتارگرایی	نظریه‌های یادگیری
ساخت دانش	خشونت	رفتار	نقاط تأکید
ویگوتسکی، پیاژه، برانسفورد، دیویی	کهلر، آزوبل، برونر، گانیه، آندرسون	واتسون، گاتری، ثرندایک، پاولوف و اسکینر	نظریه‌پردازان اصلی
نسبیت‌گرایی	عینیت‌گرایی	عینیت‌گرایی	فلسفه زیربنایی
ساخت معانی و مفاهیم از طریق تجربه در ذهن فراگیر	فرایندهای درونی ذهنی (شامل بینش، پردازش اطلاعات، حافظه و درک)	تغییر در رفتار	فرآیند یادگیری

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

نظریه‌های یادگیری	رفتارگرایی	شناخت‌گرایی	ساختارگرایی
نقش آموزش دهنده	مدیر، ارائه محرک، دست کاری کردن محیط یادگیری، ارائه تقویت، انتقال دهنده اطلاعات	ایجاد محتوای فعالیت یادگیری، به کار بردن اصول شناختی برای تسهیل فرآیندهای شناختی	تسهیل کننده، راهنما، مشارکت کننده، ایجاد فرصت تفکر و اکتشاف، به چالش کشیدن ایده‌های فعلی
فراگیر	گیرنده غیرفعال اطلاعات و دانش، اجرا کننده دستورات	پردازش کننده فعال اطلاعات، بکاربردن راهبردهای شناختی	فعال، انتخاب اطلاعات، ساختن فرضیه، همکاری با دیگران، ساخت دانش ویژه خود بر مبنای تجارب گذشته
نقش همسالان در یادگیری	نقشی ندارد	موثر در تقویت و تنبیه جانشینی	نقش اساسی در سازنده‌گرایی اجتماعی
هدف از آموزش	ایجاد تغییر در رفتار در جهت مورد نظر	ایجاد ظرفیت و مهارت‌های فراگیران برای یادگیری بیشتر	ساخت دانش در ذهن فراگیر

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

مزایا و معایب رویدادهای یادگیری

رفتارگرایی

- **مزایا:** الگوی مشخص مشاهده یادگیری، ارتباطات و شرایط پیرامونی
- **معایب:** یادگیری تک بعدی و غیرانعطاف‌پذیر

شناخت‌گرایی

- **مزایا:** تاکید بر شناخت و ادراک یادگیری و تحلیل پیرامون ساختار شناختی
- **معایب:** رویکرد کم توجه به آموزش شرطی و تقویت و تنبیه و در نتیجه تثبیت رفتار

ساختارگرایی

- **مزایا:** یادگیری فرد و ساخت یادگیری
- **معایب:** توجه بسیار بالا به زیرساخت‌های یادگیری و بی‌توجهی به یادگیری پایه‌ساز

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

فرایند یاددهی-یادگیری، حاصل تعامل هر سه عنصر معلم، شاگرد و محتوا است.

انسان‌گرایی	شناخت‌گرایی	رفتارگرایی	
مبتنی بر خوداکتشافی، خودآموزی و پژوهش شخصی است که درونی شده است و نمی‌تواند مستقیماً به شخص دیگری پیوسته باشد.	یادگیرنده تحت راهنمایی معلم از طریق کاوشگری دانش، مهارت و ارزش مورد نیاز را یاد می‌گیرد.	محوری و کنترل این فرایند در اختیار او است.	نقش معلم
هنوز به طور گسترده به فرایند تهیه و تولید مواد آموزشی راه نیافته و در سطح نظری و فلسفی باقی مانده است.	مواد آموزشی چاپی و برنامه‌های دیداری، شنیداری، لوح‌های فشرده تعاملگر و آموزش مبتنی بر رایانه	آموزش مکاتبه‌ای و برنامه‌ای بیشتر بر پایه اصول و یافته‌های این مکتب تهیه و تدوین می‌شود.	مواد و محتوای آموزشی

فرآیند یاددهی - یادگیری از دیدگاه روانشناختی

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

عوامل موثر
در یادگیری

آمادگی

• شاگرد باید از لحاظ جسمی، عاطفی، عقلی و... رشد کافی کرده باشد. یادگیری زمانی برای او مفید خواهد بود که از هر نظر آمادگی لازم را داشته باشد.

انگیزه و هدف

• یادگیری معلول انگیزه‌های متفاوتی است. یکی از این انگیزه‌ها، میل و رغبت شاگرد به آموختن است.

تجارب گذشته

• آموخته‌ها و تجربه‌های گذشته‌ی شاگرد «ساخت‌شناختی» او را تشکیل می‌دهد. آمادگی شاگرد در حد وسیعی تحت تاثیر تجارب گذشته اوست.

تعریف یادگیری

سیر تحولی و
رشد یادگیری

۳ نظریه‌ی اصلی
یادگیری

الگوهای مختلف
در زمینه یادگیری

مزایا و معایب
نظریه‌های یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

عوامل موثر
در یادگیری

موقعیت و محیط یادگیری

- موقعیت یادگیری و محیط آن از عوامل موثر در یادگیری است. محیط مانند نور، هوا، تجهیزات و امکانات آموزشی.

روش تدریس معلم

- نیروی انسانی و به ویژه معلم، از مهم‌ترین عوامل تشکیل‌دهنده‌ی محیط‌های آموزشی است.

رابطه‌ی جز و کل

- در نظریه‌ی گشتالت کل، اجزاء را در یک زمینه قرار می‌دهد. یعنی اجزاء به تنهایی نامفهوم هستند، ولی وقتی در یک زمینه قرار بگیرند، مفهوم آنها روشن می‌شود.

تمرین و تکرار

- تأثیر تمرین و تکرار در کل فرایند یادگیری و زمینه‌های مختلف آن به ویژه در حیطه روانی-حرکتی، انکار ناپذیر است.

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

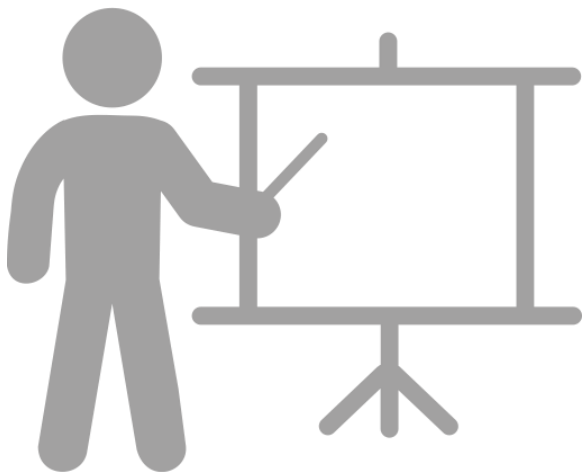
تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

تفکر

پرسش کردن

مشاهده

مهارت کاربرد
ابزار

پیش بینی

فرضیه‌سازی

طرح کردن و
ساختن

روابط موثر
اجتماعی

مهارت
اندازه‌گیری و
محاسبه

طراحی تحقیق

تفسیر یافته‌ها

مهارت‌های
یادگیری

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

معایب

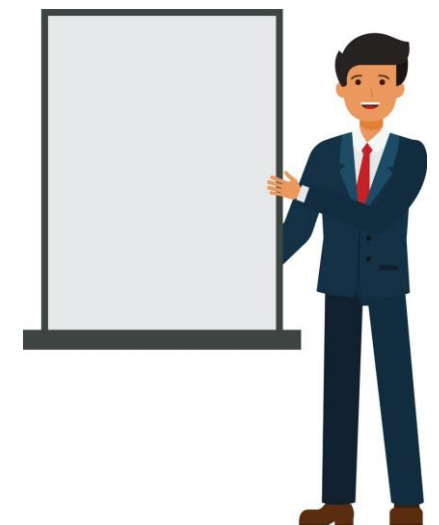
- فعال نبودن دانش‌آموزان در جریان تدریس
- عدم فهم مطالب در صورت کافی نبودن توضیحات معلم

مزایا

- جلب توجه و علاقه دانش‌آموزان و آشنا ساختن آنان با مسایل زندگی.

□ روش نمایشی

در این روش معلم برای تدریس و آموزش از وسایل و اشیای گوناگون بهره می‌جوید. در روش نمایشی علاوه بر وسایل ساده، از رسانه‌هایی مانند اسلاید، تلویزیون، چارت، فیلم، فیلم استریپ و ... می‌توان استفاده کرد.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

معایب

- ارتباط و همکاری متقابل بین معلم و شاگرد وجود ندارد.
- افراد متفکر، تحلیلگر و نقاد پرورش نمی‌دهد.
- معلومات کسب شده رابطه‌ای با زندگی واقعی ندارد.
- فعالیت در این روش یکنواخت است و به تفاوت‌های فردی توجه نمی‌شود.

مزایا

- ارزان‌ترین روش آموزشی است.
- کمتر به معلمان باتجربه نیاز دارد.
- برای به خاطر سپردن اصول، قواعد، و قوانین در علوم مختلف روش مناسبی است.

□ روش حفظ و تکرار

یکی از قدیمی‌ترین روش‌های آموزشی است. در این روش، به حافظه سپردن مطالب و تکرار و پس دادن آن مهم‌ترین کار به شمار می‌رود. مفهوم تدریس: از ارائه مفاهیم به صورت شفاهی یا کتبی از طرف معلم و تکرار و حفظ کردن و پس دادن آن توسط شاگردان.

فرایند یاددهی -
یادگیری

مهارت‌های
یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

تعریف تدریس فعال

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

روش سخنرانی

این روش رایج‌ترین شیوه تدریس به شمار می‌رود که در آن معلم به طور شفاهی به بیان مفاهیم و مطالب و توضیح و تشریح قسمت‌های مختلف درس اقدام کرده و دانش‌آموز نقش گیرنده پیام را ایفا می‌کند.

مزایا

- روش مختص کلاس‌های پرجمعیت است.
- روش بسیار ارزان است.
- این روش تا حد زیادی می‌تواند با برنامه معلم تطبیق یابد، در حالی که مطالب چاپی و برنامه‌ریزی شده چنین امکانی ندارند.

معایب

- معلم متکلم وحده است.
- شاگردان چندان فعال نیستند، فقط از حس شنوایی استفاده می‌شود، قدرت تکلم شاگردان چندان تقویت نمی‌شود.
- تفاوت‌های فردی در آن منظور نمی‌گردد و نسبت به بعضی روش‌ها از اعتبار کمتری برخوردار است.
- محدودیت این روش، بیشتر متعلق به عدم کاربرد صحیح آن است.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

معایب

- برای کلاس‌های پرجمعیت قابل اجرا نیست.
- برای شاگردان دوره ابتدایی چندان مناسب نیست.
- روش اجرای آن بسیار مشکل است و به مهارت احتیاج دارد.

مزایا

- افراد می‌توانند در عقاید و تجربیات یکدیگر سهیم شوند.
- قدرت مدیریت و رهبری فراگیران را تقویت می‌کند.
- در تقویت استدلال و قدرت اندیشه منظم، بسیار مفید است.
- کمتر به معلمان باتجربه نیاز دارد.
- برای به خاطر سپردن اصول، قواعد، و قوانین در علوم مختلف روش مناسبی است.

روش بحث گروهی

روش بحث گروهی گفتگویی است سنجیده و منظم درباره موضوعی خاص که مورد علاقه مشترک شرکت‌کنندگان در بحث است. برای کلاس‌هایی قابل اجرا است که جمعیتی بین ۶ تا ۲۰ نفر داشته باشند. در صورت بالا بودن جمعیت کلاس، باید آنها را به گروه‌های کوچک‌تر تقسیم نمود یا از روش‌های دیگر استفاده کرد.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

معایب

- عدم امکان استفاده در کلیه‌ی دروس
- عدم قابلیت اجرا در کلاس‌های پرجمعیت
- نیاز به صرف وقت فراوان و احتمالاً هزینه‌های وسایل مورد نیاز.

مزایا

- فهم بهتر مطالب و نگهداری بیشتر آنها در ذهن
- علاقه‌مند شدن دانش‌آموزان به فعالیت‌های مدرسه
- پرورش دقت و تمرکز حواس.

□ روش آزمایشی

در این روش دانش‌آموزان با استفاده از وسایل و مواد خاص درباره مفهومی ویژه عملاً به کسب تجربه می‌پردازند. چنین روشی به طور انفرادی یا گروهی قابل اجرا بوده و معلم در فراهم ساختن وسایل و مقدمات آزمایش، نقش راهنما را ایفا می‌کند.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

□ روش گردش علمی

این روش به دانش‌آموزان فرصت می‌دهد که از طریق مشاهده اشیا، پدیده‌ها و امور مختلف، تجربه علمی کسب کنند و قادر گردند مطالب و مفاهیمی را که در کلاس درس مورد بحث قرار می‌گیرند، بهتر درک نمایند.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

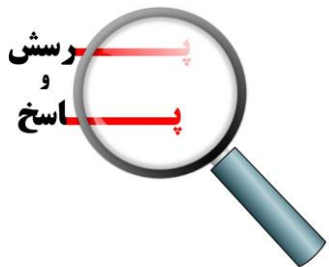
انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

معایب

- قابل اجرا نبودن در کلاس‌های پر جمعیت
- نیاز به وقت زیاد
- پراکنده شدن مطالب

مزایا

- پیدایش اعتماد به نفس در دانش‌آموز
- ایجاد علاقه
- گسترش تفکر خلاق
- متنوع شدن جریان آموزش
- تشویق شدن دانش‌آموز به شرکت در یادگیری و فعالیت‌های آن.

□ روش پرسشی و پاسخ

در این روش معلم دانش‌آموز را از طریق پرسش به اندیشه در خصوص مفهومی تازه یا بیان مطلبی خاص، ترغیب می‌کند تا با کوشش‌های ذهنی از معلوم به مجهول برسد.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

معایب

- به دلیل اینکه در ظاهر جنبه نمایشی و هنری دارد، یک روش آموزشی جدی تلقی نمی‌شود.
- به اجرای درست، صرف وقت کافی و تهیه تدارکات نیاز دارد و اجرای آن وقت گیر است.
- برای تحقق هدف‌های پیچیده آموزشی مناسب نیست.

مزایا

- شاگردان را بر می‌انگیزد که با شور و شوق و هیجان، جریان نمایش را دنبال کنند.
- می‌توان زمینه بحث گروهی را فراهم ساخت.
- برای دروسی مانند تاریخ و علوم اجتماعی روش مناسبی است.
- برای رفع کمرویی شاگردان خجالتی روش مفیدی است؛

□ روش ایفای نقش

در این روش، معلم آغازکننده و محرک بحث بوده و هنر وی باید در این باشد که مسئله را به نحوی بیان نماید که دانش‌آموزان به شرکت در بحث ترغیب گردند. به علاوه، باید سعی کند که این فعالیت مهم آموزشی در انحصار عده معدودی از دانش‌آموزان قرار نگیرد.

فرایند یاددهی -
یادگیری

مهارت‌های
یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

تعریف تدریس فعال

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

ویژگی‌های
رویکرد فعال در
یاددهی و
یادگیری

معلم هدایت‌گر و
تسهیل‌کننده جریان
یادگیری است.

دانش‌آموزان علاوه بر
پاسخ سوالات به طراحی
سوال می‌پردازند.

ملاک یادگیری استاندارد،
پیشرفت است.

دانش‌آموزان در
فعالیت‌های کلاسی فعال
هستند.

دانش‌آموز با همیاری
دیگران به یادگیری
می‌پردازند.

فرایندهای پیچیده ذهنی
مفهوم‌سازی، خلاصه کردن،
قضاوت و ... هدف است.

دانش‌آموزان در
فعالیت‌های کلاسی مسائل
را بررسی می‌کنند.

دانش‌آموزان پژوهش
می‌کنند و نتیجه آن را در
کلاس گزارش می‌نمایند.

علاوه بر جنبه‌ی تمرینی،
جنبه‌ی کاوشگری دارد.

دانش‌آموزان فرضیه‌های
خود را آزمایش و
نتیجه‌گیری می‌کنند.

منبع یادگیری علاوه بر
کتاب شامل مواد آموزشی
دیگر نیز است.

فرصت فکر کردن برایشان
فراهم می‌شود.

هر دانش‌آموز با خودش
مقایسه می‌شود.

دانش‌آموزان به تولید
مفاهیم می‌پردازند.

در ارزشیابی علاوه بر
دانستنی‌ها به مهارت و
نگرش‌ها نیز توجه می‌شود.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

□ تدریس فعال:

تدریسی است که در آن رخدادهای آموزشی به صورت تعامل‌های علمی، عاطفی و اجتماعی اتفاق می‌افتد. در تدریس فعال و تعاملی علاوه بر توجه به کسب اطلاعات و مهارت‌ها، به فرایند تفکر و اهداف اجتماعی آموزش تأکید فراوان شده است.

این نوع تدریس مشارکت دانش‌آموز و معلم را می‌طلبد و به جای انتقال مطالب به دانش‌آموز، به افزایش توانایی یادگیرنده در فرآیند یادگیری توجه دارد.

فرایند یاددهی -
یادگیری

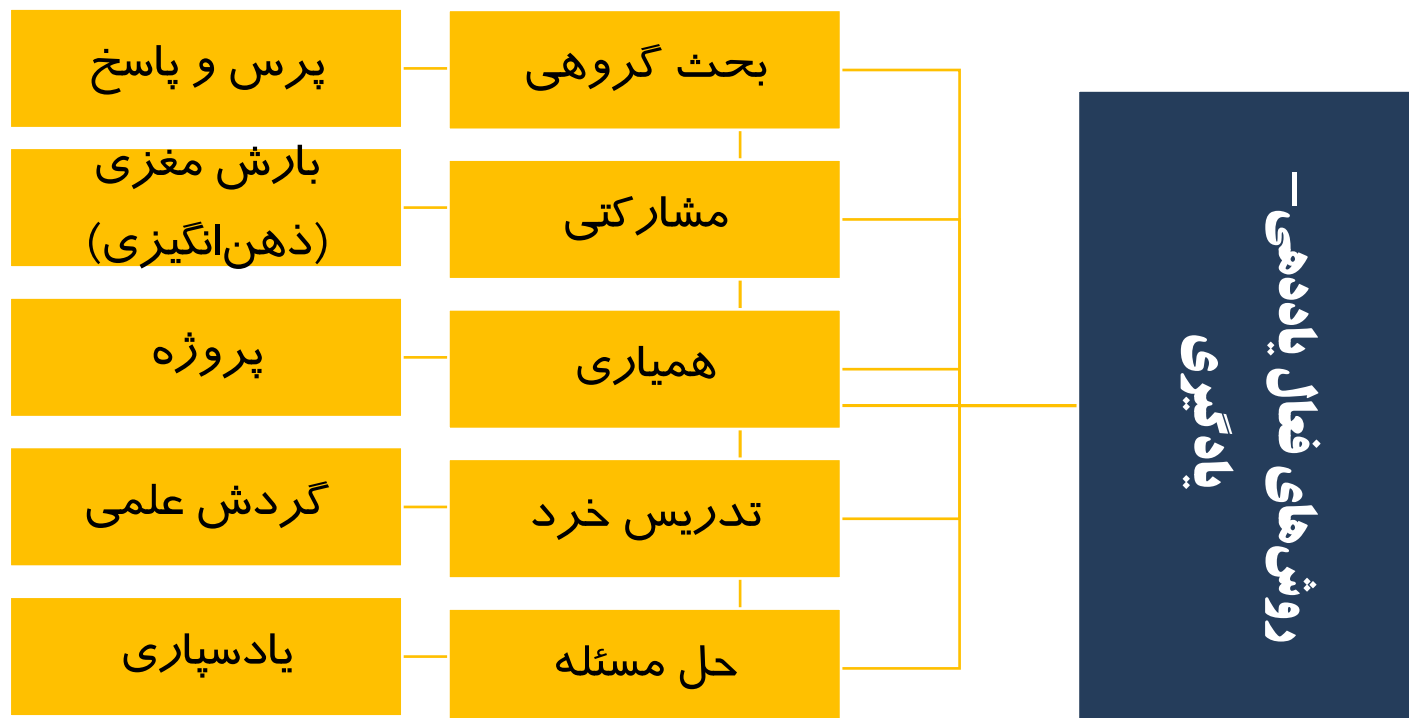
مهارت‌های
یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

تعریف تدریس فعال

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

مهارت‌های
یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

تعریف تدریس فعال

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری:
روش مشارکتی

یک راهبرد تدریس در گروه‌های کوچک است. وظیفه اصلی معلم ایجاد زمینه‌ی مشارکت، همکاری، و رفاقت گروهی میان دانش‌آموزان است. یادگیری مشارکتی یک شیوه‌ی آموزشی است که در آن دانش‌آموزان در قالب گروه‌های کوچک برای رسیدن به یک هدف مشترک با یکدیگر کار می‌کنند و علاوه بر این که مسئول یادگیری خود هستند، در برابر یادگیری دیگران نیز احساس مسئولیت می‌کنند.

مراحل شیوه‌ی یادگیری مشارکتی

مرحله آمادگی
(گروه‌بندی)

مرحله یادگیری
مفاهیم مورد نظر

مرحله تبادل
نظریات اعضای
گروه

ارزشیابی

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

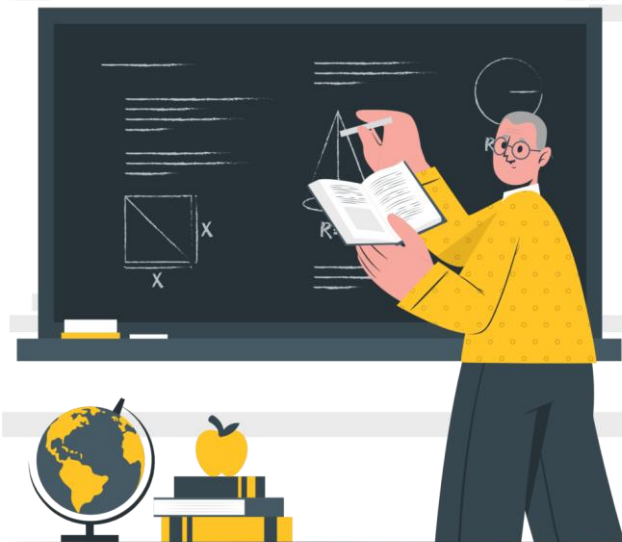
فرایند یاددهی -
یادگیری

کلیه دانش‌آموزان به جای معلم در تدریس درس شرکت دارند. ویژگی اصلی این روش مشارکت دانش‌آموزان در انتقال مفاهیم و مطالب درسی به سایر دانش‌آموزان است. در یادگیری از طریق همیاری تفاوت افراد گروه باعث کارآمد شدن یادگیری می‌شود.

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری:
روش همیاری

تدریس خرد به عنوان تدریس طراحی شده در مقیاس کوچک، به منظور توسعه مهارت‌های تازه و پالایش مهارت‌های پیشین تعریف شده است.

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری:
روش تدریس
خرد

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی -
یادگیری

مراحل روش حل مسئله:

- مشخص کردن مسئله در تمام ابعاد برای شاگردان
- جمع‌آوری اطلاعات برای ساخت فرضیه
- فرضیه‌سازی بر اساس حدس گمان اولیه
- آزمایش فرضیه‌ها توسط شاگردان و ثبت نتایج آزمایش‌ها که درستی یا نادرستی فرضیه‌ها مشخص گردد.
- نتیجه‌گیری تعمیم و کاربرد فرضیه‌های مورد قبول جهت استفاده دیگران

انواع روش‌های
فعال یاددهی -
یادگیری:
روش حل
مسئله

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری

تعریف تدریس فعال

رویکرد فعال در
یاددهی-یادگیری

انواع روش‌های
تدریس سنتی

مهارت‌های
یادگیری

فرایند یاددهی-
یادگیری

روش پروژه نقش مؤثری در آشنایی دانش‌آموزان با فرایندهای منظم و مرحله‌ای، یادگیری بسیار ژرف و افزایش اعتماد به نفس در آنان دارد. همچنین حس مسئولیت‌پذیری، انجام کار با برنامه‌ریزی و داشتن خلاقیت در رفع موانع و چالش‌ها را تقویت می‌کند.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری:
روش پروژه

در این روش ابتدا معلم مطلب را برای دانش‌آموزان مشخص می‌کند و کار هر یک را بر آن مطلب تعیین می‌کند. در گام بعدی مفاهیم کلیدی توسط دانش‌آموزان به هم ربط داده می‌شوند. مرحله سوم بسط تصویرهای حسی و نهایتاً تمرین و یادآوری است که توسط معلم و دانش‌آموز صورت می‌گیرد.

انواع روش‌های
فعال یاددهی-
یادگیری:
روش یادسپاری

با تشکر از توجه شما عزیزان